

dava konusu taşınmaza ilişkin olarak 23.06.2015 gün ve 36-3561-81 sayılı ihbarnamenin hazırlanarak davacıya gönderildiği, mal memurunun söz konusu işleminin 3561 sayılı Kanun ve 27230 Sayılı Yönetmelik'te yapılan atıflar gereğince 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu hükümlerine tabi olduğu ve bu niteliği gereğince sorunun 4721 sayılı TMK'nun 2. Kitap 3. Kısım'da düzenlenen "Vesayet Hukuku" hükümleri çerçevesinde adli yargı yerince çözüme kavuşturulması gerektiği

<p>T.C. UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ HUKUK BÖLÜMÜ</p> <p>ESAS NO : 2016 / 572 KARAR NO : 2016 / 577 KARAR TR : 28.11.2016</p>	<p><u>ÖZET</u> : İstanbul Defterdarlığı tarafından davacıya gönderilen 23.06.2015 tarih 36-3561-81 sayılı işgal tazminatı ihbarnamesinin iptali istemiyle açtığı davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözömlenmesi gerektiği hk.</p>
---	---

K A R A R

Davacı : M. T.

Vekili : Av. R. I.

Davalı : İstanbul Defterdarlığı

Vekili : Av. M.E.

O L A Y : Davacı vekilinin İstanbul İdare Mahkemesi Başkanlığına hitaben verdiği 04.09.2015 havale tarihli dava dilekçesinde özetle; davalı idare tarafından müvekkiline 23.06.2015 tarih ve 03916 kararlı, 36-3561-81 sayılı ecrimisil ihbarnamesinin gönderilerek İstanbul ili Silivri ilçesi Piri Mehmet Paşa mahallesi 15 ada 33 parsel sayılı taşınmazda kurumun $\frac{1}{2}$ kayyım hissesi bulunduğu belirtilerek, işgal sebebiyle müvekkilinden 26.420,00 TL ecrimisil talep edildiğini, ancak söz konusu taşınmaza kayyım tayinine ilişkin Silivri Sulh Hukuk Mahkemesi kararının Yargıtay 18.Hukuk

Dairesinin 2014/11208 E. 2014/1557 K. sayılı ilamı ile bozulduğunu, buna rağmen davalı idarenin kötü niyetli olarak ecrimisil talebinde bulunduğunu belirterek; hatalı yapılan işlemin iptaline karar verilmesi istemi ile idari yargı yerinde dava açmıştır.

Davalı vekili, süresi içerisinde verdiği cevap dilekçesinde özetle; davanın süresinde açılmadığını ileri sürmüş ayrıca görev itirazında bulunmuştur.

İstanbul 12.İdare Mahkemesi; 13.10.2015 gün ve 2015/123 E. 2015/95 K. sayılı kararıyla,“iptali istenen işlemin, resen belirlenen işgal tazminatının genel hükümlere göre takibine başlamadan önce hükmen ya da rızaen ödemelerin istenmesine yönelik bir ön işlem mahiyetinde olduğu, iptal davasına konu olabilecek kesin ve yürütülmesi gereken işlem niteliğinde olmadığı görüşüyle davanın incelenmeksizin reddine” karar vermiştir.

Davacı vekili karara karşı itiraz yoluna başvurmuştur.

İstanbul Bölge İdare Mahkemesi Dördüncü Kurulu;29.01.2016 tarih ve 2016/390 E. 2016/419 K. sayılı kararıyla “davalı idarenin süresi içerisinde verdiği savunma dilekçesinde görev itirazında bulunmasına karşılık, İdare Mahkemesince görevlilik kararı verilip, bu karara itiraz edilmesine dolayısıyla olumlu görev uyumsuzluğu çıkarılmasına olanak tanınmadan “... davalı idarenin görev itirazı yerinde görülmeyerek...” ifadesiyle yetinilerek itiraza konu nihai kararın oluşturulması hukuka ve usule aykırıdır” gerekçesiyle İstanbul 12.İdare Mahkemesinin 13.10.2015 gün ve 2015/123 E. 2015/95 K. sayılı kararının bozulmasına karar vermiştir.

İstanbul 12.İdare Mahkemesi; 05.04.2016 gün ve 2016/413 E. sayılı kararıyla, bozma ilamı doğrultusunda “Görevlilik” kararı vermiştir.

İstanbul Defterdarlığı Kayyım Bürosu Başkanlığı vekilinin, adli yargı yararına olumlu görev uyumsuzluğu çıkartılması

yolunda süresi içinde verdiği dilekçesi üzerine, dava dosyasının onaylı bir örneği Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderilmiştir.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı; Davaya konu iptali istenen ecrimisil talebine dair kayyım ihtarının, hukuki niteliğinin belirlenmesi ve kayyım işlemlerine karşı başvurulacak yargı yerinin belirlenmesi için ilgili mevzuatın ve kayyımlık müessesesinin hukuki niteliğinin belirlenmesi gerektiğini;

Kayyımın, belirli işleri görmek veya malvarlığını yönetmek için atanan kişi olduğunu ve bu hali ile bir özel hukuk kurumu niteliğinde olduğunu;bu nedenle kayyım hakkındaki düzenlemelerin 4721 sayılı Medeni Kanun'un "Vesayet" başlığı altındaki üçüncü bölümünde 396. ve devam eden maddelerinde yapılmış olduğunu, Medeni Kanun'un vasi hakkındaki hükümlerinin, aksi belirtilmiş olmadıkça kayyım hakkında da uygulanacağını, M.K. 396. maddesinde, vesayet organlarının vesayet daireleri ile vasi ve kayyımlardan oluştuğunu,aynı kanunun 397. maddesinin 2. fıkrasında ise vesayet makamının, Sulh Hukuk Mahkemesi, denetim makamının, Asliye Hukuk Mahkemesi olduğunu, ayrıca Medeni Kanun'un 427. maddesinde "Yönetim Kayyımlığı"na yer verildiğini ve bu maddede kayyım atanma hallerinden birinin de "bir kimsenin uzun süreden beri bulunamaması ve oturduğu yerin bilinmemesi olarak" olarak düzenlendiğini, sayılan hallerde yönetim kayyımının Sulh Hukuk Mahkemesi tarafından atanacağını belirtildiğini,

Özel bir yasa olan 3561 sayılı Kanun'un 1. Maddesinde yasanın amacının,"M.K. hükümleri kapsamında kişilerin malları hakkında yönetim kayyımı atanması sırasında, bu mallarda Hazinesinin de menfaatinin bulunduğu anlaşılması haline münhasır olmak üzere, tayin edilecek kayyım ile ilgili düzenleme yapılması" olarak düzenlendiğini, 3561 sayılı yasanın 24/07/2008-5793 S.K./22.mad. ile değişik 2. maddesi 1. fıkrasındaki düzenleme ile de Kayyım tayini hususunda M.K. hükümleri ile paralel düzenleme yapıldığını ve Medeni Kanun hükümlerine atıfta bulunulduğunu,3561 sayılı yasanın uygulanmasına ilişkin 27230

sayılı Yönetmeliğin 5. Maddesinde Kayyımın görev ve yetkilerinin Medeni Kanunla paralel şekilde düzenlendiğini, aynı yönetmeliğin 24. Maddesinin derhal memurlarının kayyım olarak yaptıkları iş ve işlemlerin denetiminin M.K. hükümlerine göre vesayet makamı tarafından yapılacağını açıkça hükme bağlandığını, Yargıtay 3.Hukuk Dairesinin 24/10/2011 gün ve 2011/7897 E. 2011/16179 K. 03/12/2011 gün ve 2012/ 2012/13865 E. 2012/24836 K. sayılı ilamlarının da bu yönde olduğunu, davaya konu ihtarnamenin de bu kapsamda kayyımın malvarlığını idaresine ilişkin bir özel hukuk işlemi niteliğinde olduğunu ve Devletin özel mülkiyetinde veya hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmaz mallara ilişkin 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 75. maddesi kapsamında değerlendirilmesinin mümkün olmadığını;

Bu nedenlerle, vesayet makamı tarafından kayyım tayin edilen İstanbul Defterdarının davaya konu ecrimisil isteminden kaynaklanan sorunun özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerinde çözülmesi gerektiği belirtilerek; 2247 sayılı Yasa'nın 10 ve 13 üncü maddeleri uyarınca, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına ve dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Nuri NECİPOĞLU'nun Başkanlığında, Üyeler: Ali ÇOLAK, Yusuf Ziyaattin CENİK, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Süleyman Hilmi AYDIN, Mehmet AKBULUT ve Yüksel DOĞAN'ın katılımlarıyla yapılan 28.11.2016 günlü toplantısında:

1-İLK İNCELEME: Başvuru yazısı ve dava dosyası örneği üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, davalı kurum vekilinin anılan Yasanın 10/2 maddesinde öngörülen yöntemine uygun olarak yaptığı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde başvuruda bulunması üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nca, davalı İstanbul Defterdarlığı bakımından 10.maddede öngörülen

biçimde, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı anlaşılmaktadır. Usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Engin SELİMOĞLU'nun, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, İstanbul Defterdarlığı tarafından davacıya gönderilen 23.06.2015 tarih 36-3561-81 sayılı işgal tazminatı ihbarnamesinin iptaline karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

Dava dosyası incelendiğinde; Silivri Hazine vekilinin 01.03.2010havale tarihli dilekçeyle Silivri İlçesi Pirimehmetpaşa mahallesinde bulunan 153ada 33 parsel sayılı taşınmazda malik görünen Mehmet oğlu İbrahim'i tanıyan ya da bilen bulunmadığı, sağ veya ölü olup olmadığı ve nerede olduğunun tespit edilemediğini, hazinenin menfaatinin korunması adına taşınmaza 3561 sayılı yasa gereğince kayyım tayin edilmesini gerektiğini belirterek, Silivri Sulh Hukuk Mahkemesi'ne başvurduğu,Silivri Sulh Hukuk Mahkemesi'nin 30.07.2010 gün ve 2010/832 sayılı kararı ile 3561 sayılı Kanun gereğince, İstanbul Defterdarı Bekir Bayraktar'ı yönetim kayyımı olarak tayin edilmesine karar verdiği saptanmıştır.

Silivri Sulh Hukuk Mahkemesi'nin 30.07.2010 gün ve 2010/832 sayılı kararının davacı Mehmet Tokgöz tarafından temyiz edilmesi üzerine Yargıtay18.Hukuk Dairesinin 04/11/2014 tarih ve 2014/11208 E.2014/15557 K. sayılı ilamıyla "Taşınmaz malikin belli olduğu, kayyımlık kararının kaldırılması gerektiği" gerekçesiyle bozulmasına karar verildiği, idarece düzenlenen 23/06/2015 tarih ve 36-3561-81 sayılı "İşgal Tazminatı İhbarnamesine" davacının yaptığı itirazın Silivri

Sulh Hukuk Mahkemesi'nin 30.07.2010 gün ve 2010/832 sayılı kararının kesinleşmediği, taşınmaz üzerindeki kayyımlığın halen devam ettiği belirtilerek reddedildiği, bunun üzerine davacının ecrimisil bedelinin iptali talebiyle İstanbul 12. İdare Mahkemesine müracaat ettiği, İstanbul Defterdarlığı tarafından dava konusu olayda adli yargının görevli olduğunu belirterek görev itirazında bulunduğu ve görev itirazının İstanbul 12. İdare Mahkemesi'nin 05.04.2016 gün ve 2016/413 esas sayılı kararı ile reddedilmesi üzerine, davalı tarafından görevli yargı yerinin belirlenmesi istemi ile dosyanın mahkememize gönderilmesini talep ettiği anlaşılmaktadır.

Görevli yargı yerinin belirlenmesi açısından; ilk olarak kayyım sıfatı ile hareket eden İstanbul Defterdarlığının, tesis ettiği işlemlerin idari nitelikte olup olmadığı belirlenmelidir.

27/05/1989 tarih ve 3561 sayılı Mal Memurlarının Kayyım Tayin Edilmesine Dair Kanun 'un 1. maddesinde;“(Değişik madde: 24/07/2008-5793 S.K./21.mad)Bu Kanunun amacı, bir kimsenin uzun süreden beri bulunamaması veya oturduğu yerin bilinmemesi nedeniyle malvarlıkları üzerinde Hazine menfaatinin korunmasını sağlamak üzere; mahallin en büyük mal memurunun kayyım olarak atanması, yetkileri, yetki devri, kayyımlık mallarının yönetimi ve giderleri, kayyım ve görevli personele ödenecek ücretler ile diğer hususlara ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.” denilmek suretiyle gaip kişilerin malvarlığında hazine menfaatinin korunması amacı ile mahallin en büyük mal memurunun kayyım atanacağı düzenlenmiştir.

2. maddesinde;“22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medenî Kanununun 427 nci maddesine göre, bir kimsenin uzun süreden beri bulunamaması veya oturduğu yerin bilinmemesi veya ortada bulunmayan ve miras açıldığında sağ olup olmadığı ispatlanamayan mirasçının payının resmen yönetilmesi amacıyla kayyım atanmasının gerektiği hallerde, vesayet makamı; bu kimselerin malları üzerinde Hazinesinin hak ve menfaati bulunup bulunmadığını,

mahallin en büyük mal memurluğundan araştırır. Hazinesinin hak ve menfaatinin söz konusu olduğunun anlaşılması hâlinde, mahallin en büyük mal memurunu yönetim kayyımı tayin eder. “ denilmek sureti ile mal memurunun kayyım tayin edilmesinde izlenecek usul belirlenmiş ve 4721 sayılı TMK’na atıf yapılmıştır.

16/05/2009 tarih ve 27230 Sayılı Mal Memurlarının Kayyımlığı Hakkında Yönetmelik’in 9. maddesinin 1. fıkrasında; “ Taşınır ve taşınmazlarla haklar, öncelikle kiraya verilmek suretiyle yönetilir. Kira sözleşmelerinin süresi, kayyımlıkla yönetim süresi dikkate alınarak belirlenir. Ancak, bir yıl veya daha uzun süreli ürün ve üç yıl veya daha uzun süreli taşınmaz kirası sözleşmeleri yapılması vesayet makamının iznine tabidir. Kiralama işlemleri, işgale uğrayan taşınmazların tahliyesi ve işgal nedeniyle talep edilecek kullanım bedellerinin takip ve tahsili ile diğer konulara ilişkin işlemler, kendisine kayyım atanan kişinin hak ve menfaatleri gözetilerek kayyımca yürütülür.” denilmek sureti ile tayin edilen mal memurunun kayyım sıfatı ile yapacağı kira sözleşmelerinde vesayet makamından izin alması gerektiği düzenlenmiştir.

Aynı Yönetmeliğin 10.maddesinin 1. fıkrasındaki;“Olağan yönetim ve işletme ihtiyaçları dışında kalan taşınır veya diğer hak ve değerlerin alımı ile olağan yönetim sınırlarını aşan yapı işlerinin yapılması vesayet makamının iznine tabidir.” şeklindeki düzenleme ile malvarlığı üzerinde kayyım atanan mal memurunun yapacağı tasarrufi nitelikte işlemlerin de vesayet makamının iznine tabi olacağı düzenlenmiştir.

Yine Yönetmeliğin 14.maddesinin 2. fıkrasında; “Her takvim yılı sonu itibarıyla, kişi hesapları ile ilgili yapılan işlemler, elde edilen gelirler, yapılan harcamalar ve malvarlığı değerleri hakkında düzenlenen faaliyet raporunun birer örneği, izleyen yılın mart ayı sonuna kadar 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu hükümlerine göre vesayet makamına ve Bakanlığa gönderilir.”denilmek sureti ile mal memurunca izin

alınmaksızın yapılan işlemlerin de faaliyet raporu haline getirilerek vesayet makamının denetimine sunulacağı düzenlenmiştir.

Son olarak adı geçen Yönetmeliğin 24. maddesindeki; “ Kayyımlık işlemleri; 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu gereğince vesayet dairelerinin denetimine tabidir. Ayrıca, kayyımlık işlem ve hesapları Bakanlıkça gerektiğinde denetletilebilir.” şeklindeki düzenleme ile mal memurunun işlemlerinin denetiminin vesayet makamının denetimine tabi olduğu açıkça belirtilmiştir.

4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 397. maddesinde; “Kamu vesayeti, vesayet makamı ve denetim makamından oluşan vesayet daireleri tarafından yürütülür. /Vesayet makamı, sulh hukuk mahkemesi; denetim makamı, asliye hukuk mahkemesidir.” denilmek sureti ile adli yargı mahkemeleri vesayet ve denetim makamı olarak belirlenmiştir.

4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 403. maddesindeki; “Vasi, vesayet altındaki küçüğün veya kısıtlının kişiliği ve malvarlığı ile ilgili bütün menfaatlerini korumak ve hukuki işlemlerde onu temsil etmekle yükümlüdür./Kayyım, belirli işleri görmek veya malvarlığını yönetmek için atanır./Bu Kanunun vasi hakkındaki hükümleri, aksi belirtilmiş olmadıkça kayyım hakkında da uygulanır.” şeklindeki düzenleme ile vasi hakkındaki hükümlerin kanunda aksine hüküm bulunmadığı durumlarda kayyımlar için de geçerli olacağı düzenlendiği görülmektedir.

4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 461. maddesinde ise; “ Ayırt etme gücüne sahip olan vesayet altındaki kişi ve her ilgili, vasinin eylem ve işlemlerine karşı vesayet makamına şikayette bulunabilir./Vesayet makamının kararlarına karşı tebliğ gününden başlayarak on gün içinde denetim makamına itiraz edilebilir.” denilmek sureti ile vasinin (403. maddedeki atıf nedeni ile aynı zamanda kayyımın) işlem ve eylemlerine karşı vesayet makamı olarak Sulh Hukuk

Mahkemesi'ne şikayet ya da itiraz yolu ile başvurulabileceği düzenlenmiştir. Vesayet makamının kararına karşı da denetim makamı olarak Asliye Hukuk Mahkemesi'ne başvurulabileceği düzenlenmiştir.

Tüm bu yasal düzenlemeler ışığında dava dosyası değerlendirildiğinde; davalı İstanbul Defterdarlığının, Silivri Sulh Hukuk Mahkemesi'nin 30.07.2010 gün ve 2010/832 sayılı kararı ile 3561 sayılı Kanun gereğince dava konusu taşınmazın yönetimi için kayyım olarak tayin edildiği, dava konusu taşınmaza ilişkin olarak 23.06.2015 gün ve 36-3561-81 sayılı ihbarnamenin hazırlanarak davacıya gönderildiği, mal memurunun söz konusu işleminin 3561 sayılı Kanun ve 27230 Sayılı Yönetmelik'te yapılan atıflar gereğince 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu hükümlerine tabi olduğu ve bu niteliği gereğince sorunun 4721 sayılı TMK'nun 2. Kitap 3. Kısım'da düzenlenen "Vesayet Hukuku" hükümleri çerçevesinde adli yargı yerince çözüme kavuşturulması gerektiği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın başvurusunun kabulü ile davalı İstanbul Defterdarlığı vekilinin görev itirazının reddine ilişkin İstanbul 12. İdare Mahkemesi'nce verilen 05.04.2016 gün ve E:2016/413 sayılı kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç : Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile davalı İstanbul Defterdarlığı vekilinin görev itirazının reddine ilişkin İstanbul 12. İdare Mahkemesi'nce verilen 05.04.2016 gün ve E:2016/413 sayılı KARARININ KALDIRILMASINA, 28.11.2016 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Nuri NECİPOĞLU	Üye Ali ÇOLAK	Üye Yusuf Ziyaattin CENİK	Üye Alaittin Ali ÖĞÜŞ
	Üye Süleyman Hilmi AYDIN	Üye Mehmet AKBULUT	Üye Yüksel DOĞAN